

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र
या आठवड्यातील हवामान अंदाज
गुरुवार(30/11/2023) – बुधवार (06/12/2023)
फळ छाटणी :- १५ सप्टेंबर २०२३

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वान्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %	
	किमान	कमाल				किमान	कमाल
नाशिक	18-19	28-30	नाशिक, दिंडोरी, ओझर, पिंपळगाव, पालखेड, कळवण-गुरु - बुध - पाऊस नाही. वणी- गुरु- रवि- रिमझिम पाऊस. लोणी - गुरु-सोम - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	07-14	40-54	79-83
पुणे	18-19	30-31	पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव – शुक्र, बुध - रिमझिम पाऊस बारामती, इंदापूर - गुरु-सोम - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	08-13	38-44	61-79
सोलापूर	18-20	31-33	सोलापूर- गुरु, बुध- रिमझिम पाऊस लातूर, औसा- गुरु, शुक्र- रिमझिम पाऊस वैराग, बार्शी- गुरु, शनि - रिमझिम पाऊस. नात्रज- शुक्र- रिमझिम पाऊस. तुळजापूर- गुरु-सोम - रिमझिम पाऊस. पंढरपूर -गुरु - बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	14-20	30-52	56-80
सांगली	19-20	30-31	शिरगुप्पी, शेटफळ- गुरु- शनि - रिमझिम पाऊस.पळशी, वाळवा, पलूस, कवठे, मिरज- गुरु- रिमझिम पाऊस खानापूर विटा - गुरु, शुक्र- रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	09-17	36-46	61-83
विजयपुरा	18-20	31-32	विजयपुरा, चडचन, तिकोटा आणि तेलसंग- - गुरु, शुक्र- रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	15-18	37-51	63-87
हैदराबाद	19-20	29-30	हैदराबाद, मेडचल- गुरु- रिमझिम पाऊस जहिराबाद- गुरु - बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	12-15	35-53	63-90
सातारा	18-19	30-31	सातारा- गुरु, बुध- रिमझिम पाऊस खटाव, फलटण - गुरु - बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	07-11	39-49	67-85
अहमदनगर	18-19	30-31	राहाता, कोपरगाव, संगमनेर, अकोले, अहमदनगर, श्रीगोंदा - गुरु, शनि - रिमझिम पाऊस. कर्जत, जामखेड – गुरु- बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	11-16	42-50	69-83
जालना	17-19	28-29	अंबड, जालना, गानसावंगी- शुक्र, शनि- रिमझिम पाऊस. मंठा, जाफ्राबाद – गुरु- बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	10-13	41-53	61-88

बुलडाणा	16-18	27-29	बुलडाणा, चिखली- गुरु, शुक्र, शनि, सोम - रिमझिम पाऊस. सिंदखेडराजा, दि.राजा - शुक्र, शनि - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	06-11	46-57	67-91
कोल्हापूर	21-22	32-33	कागल, करवीर, गगन-बावडा- गुरु, शुक्र, शनि - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	05-08	39-50	67-95
बंगळुरू ग्रामीण	18-20	24-29	आणेकल, दोडुबल्लापूर,बेंगळुरू-पूर्व, बेंगळुरू-उत्तर, बेंगळुरू-दक्षिण-गुरु, शुक्र, बुध- रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	13-19	51-71	88-94
बेलागावी	20-21	30-31	बेळगावी, गोकाक- शुक्र, बुध- रिमझिम पाऊस चिकोडी- गुरु, शनि - रिमझिम पाऊस. अथनी- गुरु- रिमझिम पाऊस	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	07-14	49-58	76-93
बिदर	18-20	29-31	बसवकल्याण, हुमानाबाद - गुरु, शुक्र - रिमझिम पाऊस. बिदर- गुरु- बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	10-14	37-53	64-92
बागलकोट	18-19	30-31	हुनगुंड, बागलकोट,जमखंडी, मुधोळ- गुरु, शुक्र - रिमझिम पाऊस..	स्वच्छ व अंशतः ढगाळ	16-18	36-50	60-87

टीप: वरीलहवामानमाहितीखालीलसंकेतस्थळांवरदिलेल्याहवामानअंदाजाचासारांशआहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imdagrmet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकूअनुप-राष्ट्रीयद्राक्षसंशोधनकेंद्रअचूकतेचादावाकरतनाही.

II. पाणी व्यवस्थापन

a. फळ छाटणी नंतरचे दिवस: 76

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 2.5-4 mm

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

1. पावसाचा अंदाज आहे. जमिनीला वाफसा स्थिती येईपर्यंत पाणी द्यावे जेणेकरून मुळे पूर्णपणे घट्ट होतील आणि पावसाळ्यात पाणी शोषू शकत नाहीत.

2. अंकुर वाढीच्या अवस्थेमध्ये (फळ छाटणीचा हंगाम), ठिबकद्वारे 4250-6800 लि./एकर/दिवसाने सर्व द्राक्ष उगवणाऱ्या प्रदेशांना पाणी द्यावे. आवश्यकतेपेक्षा जास्त वाढ झाल्यास, सिंचन पाणी अर्धा ते 2100 - 3400 लि./एकर कमी करावे आणि तरीही वाढ जास्त असल्यास, वाढ नियंत्रणात येईपर्यंत सिंचन थांबवावे आणि नंतर सिंचन सुरू करावे.
3. बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगगचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.
4. फुलोऱ्यापासून फळधारणेपर्यंत, ठिबकद्वारे 2000 लिटर/एकर/दिवसापर्यंत सिंचन करावे. वाढ नियंत्रित करणे आवश्यक आहे.
5. मणी विकासाच्या अवस्थेत, सर्व द्राक्ष उत्पादक प्रदेशांसाठी 4250-6800 लिटर/एकर/दिवस ठिबकद्वारे सिंचन करावे.

पोषक व्यवस्थापन

1. दाट कॅनोपी मध्ये इन्फ्लोरेसेन्स नेक्रोसिस ही समस्या असू शकते. बाजूच्या कोंब काढून टाकाव्यात आणि योग्य वायुवीजनासाठी सूर्यप्रकाश आत प्रवेश करण्यासाठी कॅनोपी कमी करा. कूज (फुलणे नेक्रोसिस) च्या समस्या टाळण्यासाठी/कमी करण्यासाठी कॅनोपीमध्ये पुरेसा सूर्यप्रकाश आणि हवेच्या हालचालीसाठी कॅनोपी व्यवस्थापित करावी .
2. अनावश्यक फवारण्या टाळल्या पाहिजेत कारण पानांच्या आरोग्यावर प्रकाशसंश्लेषण निर्मितीवर परिणाम होतो. याचा परिणाम घडांच्या विकासावर होईल.
3. कूज (फुलणे नेक्रोसिस) ची समस्या टाळण्यासाठी फुलोरा येण्याच्या अवस्थेपर्यंत कोणत्याही नायट्रोजन आधारित खताचा वापर करू नये.
4. काही द्राक्ष उत्पादक भागात किमान तापमानाचा अंदाज आहे. वाढ मंद होईल. फवारणी न केल्यास पानांच्या वयानुसार 2-3 ग्रॅम/लि सल्फेट ऑफ पोटॅशची फवारणी करावी आणि 15-20 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर ठिबकद्वारे फवारणी करावी. त्यामुळे ताण व्यवस्थापनात मदत होते

शूट वाढ अवस्था

भ

1. माती परीक्षण मूल्यावर आधारित, अंकुर वाढीच्या अवस्थेत या आठवड्यात युरिया 15 किलो/एकर दोन भागांमध्ये टाकावा. जर माती चुनखडीयुक्त असेल तर या आठवड्यात युरियाऐवजी अमोनियम सल्फेट 25 किलो / एकर तीन भागांमध्ये द्यावा. पिकाच्या जोमावर अवलंबून नत्र वापराचे नियमन करावे.
2. सोडिसिटीची समस्या असल्यास, या आठवड्यात 10 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश प्रति एकर 2 भागांमध्ये टाकावा.
3. जोपर्यंत पाने पूर्णपणे विकसित होत नाहीत तोपर्यंत कोणत्याही पर्णसंभारासाठी पोषक तत्वांचा वापर करू नये. त्यामुळे फवारणीचा अपव्यय होईल.
4. पानांच्या सहाय्याने लावावयाच्या पोषक घटकांचे प्रमाण, कॅनोपीच्या आकारावर अवलंबून असते.
5. जर पीक 5 पाने ते बहर येण्यापूर्वीच्या अवस्थेत असेल, तर माती परीक्षण मूल्यावर आधारित झिंक सल्फेट आणि फेरस सल्फेट 15 किलो / एकर वापरावा. बोरॉनचा वापर जर माती परीक्षण मूल्य कमी असल्याचे दर्शवित असेल आणि सिंचनाच्या पाण्यात बोरॉन नसेल तरच केला पाहिजे. जर खरड छाटणी करताना, पेटीओल चाचणीमध्ये बोरॉनची कमतरता असल्याचे सांगितले तर माती परीक्षण मूल्यानुसार 1.5 किलो ते 5 किलो बोरॉन द्यावा एका वेळी एक किलो बोरॉन टाकावा.
6. 15 किलो मॅग्नेशियम सल्फेट प्रति एकर दोन विभागांमध्ये टाकावा.माती चुनखडीयुक्त असल्यास, सल्फेट ऑफ पोटॅश आणि मॅग्नेशियम सल्फेट 2-3 ग्रॅम/लि ची फवारणी पानांच्या वयानुसार फुलण्याच्या पूर्व अवस्थेत करावी.

फुलोरा ते सेटिंग अवस्था:

1. कूज (फुलणे नेक्रोसिस) च्या समस्या टाळण्यासाठी फुले येण्याच्या अवस्थेपर्यंत नत्रावर आधारित कोणतेही खत घालू नये.
2. या आठवड्यात 3-4 किलो फॉस्फोरिक ऍसिड दोन ते तीन भागांमध्ये टाकावा. लक्षात ठेवा की सिंचनाच्या पाण्याचा सामू 6.0 च्या जवळ असावा. किंवा सुरुवातीच्या खताची मात्रा म्हणून एसएसपी 125 किलो/एकर लागू करावा. फॉस्फरसचे निर्धारण कमी करण्यासाठी एसएसपी शेणखत/कंपोस्टमध्ये मिसळावे.
3. सल्फेट ऑफ पोटॅश लागू न केल्यास, फुलांच्या अवस्थेत कमी तापमान आणि ढगाळ वातावरणाचा अंदाज असल्यास 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश द्यावे.

4. **देठ परिक्षण चाचणी:** 70% कॅम्पफॉल अवस्थेवर, देठ नमुने पोषण परिक्षण साठी घेतले पाहिजेत. नमुन्यासाठी गुच्छाच्या विरुद्ध असलेली पाने घ्यावीत.

मणी वाढीची अवस्था:

1. मणी सेट केल्यानंतर, सुरुवातीला 2 किलो फॉस्फोरिक ऍसिड आणि त्यानंतर 5 किलो 12-61-0/एकर वापरावा.
2. मणी चा आकार 2-4 मिमी असल्यास, 2 ग्रॅम कॅल्शियम क्लोराईड / कॅल्शियम नायट्रेट प्रति लिटर फवारणी करावी. चांगल्या शोषणासाठी जिबेरलिक ऍसिड ची (शक्यतो पुढच्या दिवशी) लगेच फवारणी करावी.
3. जर मणी चा आकार 5-8 मिमी असेल तर 2 ग्रॅम कॅल्शियम क्लोराईड / कॅल्शियम नायट्रेट प्रति लिटर फवारणी करावी. चांगल्या शोषणासाठी जिबेरलिक ऍसिड ची (शक्यतो पुढच्या दिवशी) लगेच फवारणी करावी.
4. 8-10 मिमी बेरीच्या आकारानंतर, अमोनियम सल्फेट 25 किलो /एकरच्या रूपात 4 भागांमध्ये चुनखडीयुक्त जमिनीत आणि युरिया 15 किलो /एकर इतर जमिनीत 3 भागांमध्ये नायट्रोजनचा वापर सुरू करावा. पुढील दोन आठवडे 3-4 भागांमध्ये सल्फेट ऑफ पोटॅश किंवा 0-0-50 25 किलो / एकरसह याचा पाठपुरावा करावा.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

सध्याच्या पावसाच्या स्थितीनुसार, खालील सूचना सादर केल्या आहेत

- १) संसर्ग टाळण्यासाठी कॉपर आधारित बुरशीनाशकाची त्वरित फवारणी करावी.
- २) सिंचन आणि नत्रयुक्त आधारित खतांचा वापर काही दिवस थांबवा.
- ३) मण्यांवर चिरा पडल्यास ते मणी लवकरात लवकर काढून टाकावेत. जेणेकरून मण्याची कूज होणार नाही.
- ४) जैविक फवारणी करा.
- ५) बेरी क्रॅकिंग नियंत्रित करण्यासाठी चिटोसन @ २.० मिलि प्रति लिटर पाण्यात फवारणी करा.
- ६) जोम नियंत्रित करण्यासाठी पोटॅशियम आधारित खताची फवारणी करावी.
- ७) पाऊस थांबल्यानंतर, आवश्यकतेनुसार शूट वाढू द्यावेत.
- ८) ज्या द्राक्षबागांमध्ये कमी पाऊस पडला, तेथे फुलांची गळती होण्याची शक्यता आहे. अशा परिस्थितीत, शूट पिंचिंग केले जाऊ शकते.

९) बेरी ड्रॉप देखील पावसानंतर गंभीर समस्या असू शकते. म्हणून, साइटोकिनिन आणि पोटॅशियम पातळी वाढवणे महत्वाचे आहे.

IV. रोग व्यवस्थापन

फळ छाटणीनंतरचे दिवस	रोगांचाधोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
76	मध्यम	कमी	मध्यम	जीवाणू करपा= कमी. तांबेरा- कमी

नाशिक विभागात काही प्रमाणात पाऊस आणि गारपिटीमुळे या भागात डाउनी फफूंदीचा हल्ला होऊ शकतो. अमिसुलब्रोम @ ०.३७५ ग्राम/ लिटर + मॅन्कोझेब ७५ WP @ २ ग्राम/ लिटर टँक-मिक्स) किंवा डायमेटोमॉर्फ @ १ ग्राम/ लिटर + मानकोझेब ७५ WP @ २ ग्राम/ लिटर (टँक-मिक्स) किंवा इप्रोवालिकार्ब + प्रोपीनेब २ ग्राम/ लिटर @ यांसारख्या बुरशीनाशकांचा डाउनी बुरशी नियंत्रणासाठी वापर. किंवा मॅन्डिप्रोपॅमिड @ ०.८ ग्राम/ लिटर केले जाऊ शकते. निर्यातीच्या उद्देशाने द्राक्षे, जेथे पीक बेरी सेट अवस्थेत आहे, सक्रिय फॉस्फरस @ ४ ग्राम/ लिटर + मेटिराम @ २ ग्राम/ लिटर च्या पोटॅशियम मीठाचा वापर केला जाऊ शकतो. तथापि, पाने ओले असल्यास अर्ज करू नये. प्रथम पाने सुकवण्याचा प्रयत्न करावा आणि नंतर बुरशीनाशकांचा वापर करता येईल. गुच्छात पाणी असल्यास, पाणी काढून टाकण्यासाठी फलोत्पादन ग्रेड खनिज तेल @ १.५-२ मिली/लिटर वापरता येईल. बोरासारखे बी असलेले लहान फळ तडतडण्याची घटना असल्यास, chitosan @ २ मिली/लिटर वापरावे. सॅप्रोफायटिक वाढ रोखण्यासाठी क्रॅक केलेल्या बेरी काढून टाकल्या पाहिजेत ज्यामुळे घड कुजतात. ३५-४० दिवसांच्या पिकामध्ये पावडर बुरशी नियंत्रणासाठी सायफ्लुफेनामीड @ ०.५

मिली/लिटर किंवा हेक्साकोनाझोल किंवा डायफेनोकोनाझोल @ १ मिली/लिटर ची एक फवारणी दिली जाऊ शकते. पावडर बुरशीच्या नियंत्रणासाठी सिस्टीमिक बुरशीनाशकांसोबत @ २-२.५ ग्राम/ लिटर सल्फरचा वापर केला जाऊ शकतो. ट्रायकोडर्मा @ २-३ मिली/लिटर आणि अंपेलोमायसेस किस्कालिस @ ५ मिली/लिटर चा वापर सर्व पावसाने प्रभावित शेतात ७-१० दिवसांच्या अंतराने करावा.

V. कीड आणि लाल कोळी व्यवस्थापन

वाढीची अवस्था: फळ छाटणीनंतर फुलोरापूर्वीच्या अवस्थेपासून ते मणी स्थापनापर्यंत

- अळी आणि थ्रिप्सचा प्रादुर्भाव झाल्यास, इमामेक्टिन बेंझोएट 5 एसजी @ 0.22 ग्रॅम प्रति लिटर किंवा सायनट्रानिलिप्रोल 10 ओडी @ 0.7 मिली प्रति लिटर पाण्यात मिसळणे प्रभावी आहे.
- उडद्या व्यवस्थापनासाठी, इमिडाक्लोप्रिड 17.8 SL @ 0.4 ml/L किंवा स्पिनोसॅड 45 SC @ 0.25 ml प्रति लिटर पाण्यात रात्रीच्या वेळी प्रभावी आहे.
- द्राक्षबागांमध्ये मध्यम प्रमाणात मेलीबगचा प्रादुर्भाव होऊ शकतो. मेलीबग नियंत्रणासाठी क्लोरपायरीफॉस, डायक्लोरव्होस, मेथोमार्शल, प्रोफेनोफॉस इत्यादी कोणत्याही विस्तृत स्पेक्ट्रम कीटकनाशकांची फवारणी करू नका.

उच्च आर्द्रता नैसर्गिक शत्रूंच्या विकासास अनुकूल करेल जे हळूहळू मेलीबगस मारतील. रासायनिक फवारणी आवश्यक असल्यास, वनस्पती धुण्यासाठी बुप्रोफेझिन 25 SC @ 1.25 + मेटार्हिझियम अॅनिसोप्लिया 3 मिली प्रति लिटर पाण्यात मिसळा.

- सांगली परिसरात ऍफिडचा प्रादुर्भाव आढळून आला आहे, इतर कीटकांसाठी वापरल्या जाणाऱ्या नियमित कीटकनाशकांमुळे देखील ऍफिड्स नष्ट होऊ शकतात. एंटोमोजेनस बुरशीची फवारणी, लेकॅनिसिलियम (=व्हर्टिसिलियम) लेकॅनील देखील प्रभावी आहे.
- सांगली, सोलापूर, नाशिक, पुणे, विजापूर द्राक्ष क्षेत्रामध्ये स्टेम बोअरर (लाल रंगाच्या अब्या) च्या नवीन प्रजातींचा प्रादुर्भाव सालीखाली दिसून येतो. मोकळी साल काढून टाका आणि मेटार्हिझियम अॅनिसोप्लिया @ 3 मिली/लिटर सह मुख्यतः कॉर्डन आणि मुख्य खोड आणि झाड चांगले धुवा.